

Matematikte Ba?arma G?d?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematikte Ba?arma G?d?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25852>

Özet

Matematikte Ba?arma G?d?sü Ölçe?i, ?. Ta? taraf?ndan 2000 y?l?nda haz?rlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?rencilerin matematik dersine yönelik ba?ar?ya ula?ma konusundaki içsel ve d??sal motivasyon düzeylerini nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, **matematik ba?ar?s?** ile ö?rencilerin matemati?e yönelik sergiledi?i **tutum** aras?ndaki kar??l?kl? ili?kinin incelenmesi ba?lam?nda gerçekte?tirilmif tir. Ölçek, e?itim psikolojisi ve matematik e?itimi alanlar?nda ö?rencilerin akademik motivasyonunu de?erlendirmek için kritik bir araç olarak tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ba?arma G?d?sü, Matematik, Tutum, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Akademik Ba?ar?, Motivasyon.

Yazarlar

?. Ta?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin matematik alan?nda yüksek performans gösterme arzusunu ve bu performansa ula?mak için gösterdikleri çabay? ölçmektir. Bu araç, özellikle e?itim ara?t?rmac?lar?n?n ve uygulay?c?lar?n?n, ö?rencilerin **matematik ba?ar?s?** üzerindeki motivasyonel faktörlerin etkisini analiz etmelerine olanak tan?r. Geli?tirme süreci, ö?rencilerin matemati?e kar?? geli?tirdi?i olumlu veya olumsuz tutumlar?n yan? s?ra, ba?ar?ya yönelik güdülenme düzeylerinin de akademik performans? ne ölçüde etkiledi?ini ortaya ç?karmaya odaklanm??t?r.

Ölçek, matematik e?itimi alan?nda motivasyonel müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmede veya düşük ba?ar? gösteren ö?rencilerin temel motivasyonel eksikliklerini belirlemede kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek **ba?arma güd?sü** yap?s?n? matematiksel ö?renme ortam?na özgü olarak ele almaktadır.

Yap?

Matematikte Ba?arma G?d?sü Ölçe?i, psikolojik literatürde geni? yer tutan **ba?arma güd?sü** (Achievement Motivation) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle hedefe yönelim, sebat etme e?ilimi, zorluklarla ba?a ç?kma ve akademik görevlere de?er verme gibi bile?enleri içerir. Ölçek, ö?rencilerin matematiksel görevleri tamamlarken içsel tatmin aray??lar?n? ve d??sal ödüllere (not, övgü) olan tepkilerini de?erlendiren maddeler içerecek ?ekilde geli?tirilmif tir.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, matematik dersine özgü kayg?, öz yeterlik inanc? ve **matematik tutumu** gibi ilgili di?er yap?larla güçlü teorik ba?lant?lara sahiptir. Geli?tirme çal??mas?, bu motivasyonel yap?nın, öğrencilerin ders ba?ar?s?nda belirleyici bir rol oynad??? varsay?m?na dayanmaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik bilgileri aç?kça belirtilmemiştir (-). Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, orijinal tez çal??mas?nda çe?itli **geçerlik** yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Tipik olarak, bu tür ölçeklerde yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizi uygulan?r ve ölçülmek istenen yap? ile ilgili di?er ölçeklerle korelasyonlara bak?larak ölçüt ba??ml? geçerlik incelenir.

Özellikle içerik geçerli?inin sa?lanması için, ölçek maddelerinin uzman görüş?leri al?narak matematiksel ba?ar? motivasyonunun tüm yönlerini kapsay?p kapsamad??? de?erlendirilmi? olmal?dır. Ölçe?in gelecekteki kullan?mlar? için ek geçerlik çal??malar?nın yap?lması, arac?n sa?laml??? aç?s?ndan önemlidir.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenilirlik bilgileri aç?kça belirtilmemiştir (-). Yeni geli?tirilen psikometrik araçlarda, **güvenirlik** genellikle iç tutarlı?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak rapor edilir. Bu ölçe?in geli?tirildi?i tezin, iç tutarlı?k katsay?s?n? hesaplayarak maddelerin homojenli?ini ve arac?n tutarlı???n? göstermesi beklenir.

Yüksek bir iç tutarlı?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? (matematikte ba?arma güdüsü) ölçtü?ünü gösterir. Ayrıca, zamana ba?lı istikrar?n? (test-tekrar test güvenirlili?) belirlemek de ölçe?in psikometrik kalitesini teyit eden önemli bir adımdır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?na ili?kin spesifik bilgiler kaynakta mevcut de?ildir. Ancak, ölçek "Geli?tirme" türünde oldu?u için, **Yap?sal Geçerlik** çal??malar?nın bir parças? olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm?? olması muhtemeldir. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa motivasyonun farklı alt boyutlar?n? (örneğin, içsel motivasyon ve dışsal motivasyon) ölçen çok boyutlu bir yap?ya m? sahip oldu?unu belirlemek için gereklidir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçek maddelerinin hangi faktörlere yüklendi?ini ve bu faktörlerin ölçülmek istenen teorik yap? ile ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Bu, ölçe?in yap?sal netli?ini ve teorik temellerini do?rulamak için elzemdir.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme

Format: Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm?, muhtemelen 5'li Likert tipi derecelendirme format?nda bir öz bildirim envanteridir.

Mevcut Diller: Türkçe

Pop?lasyon Grubu: Ortaokul veya lise ö?rencileri (Tezin odakland??? e?itim kademesine ba?l? olarak).

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (yakla???k 12-18 ya?).

Pop?lasyon Detaylar?: Ta?'?n (2000) çal??mas?n?n örneklemini olu?turan ve matemati?e yönelik tutum ile ba?ar? aras?ndaki ili?kiyi incelemeye uygun ö?rencilerden olu?maktadır.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?l?mc?lar?n matematiksel ba?ar?ya yönelik güdülenme ifadelerine kat?l?m düzeylerini belirledikleri, ka?t-kalem veya dijital ortamda uygulanan standart bir öz bildirim yöntemi izler.

Anahtar Kelimeler

Ba?ar? Motivasyonu, Matematik E?itimi, Ölçek, Lisansüstü Tez, Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Psikolojik Ölçüm.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Orta Do?u Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Üniversitesi, Ankara (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2000 y?l?nda ?. Ta?'?n yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm?tir. Kullan?m izinleri genellikle tez yazar?ndan veya tezin bulundu?u kurum olan Orta Do?u Teknik Üniversitesi'nden (ODTÜ) al?nmal?dır. Ölçe?in ticari bir ücreti olup olmad???na dair bilgi mevcut de?ildir; ancak akademik ara?t?rmalarda kullan?m?n?n ücretsiz olmas? beklenir.

Kaynakça

Ta?, ?. (2000). *Matemati?e y?nelik tutum ile matematik ba?ar?s? aras?ndaki kar??l?kl? ili?ki* (Y?ksek lisans Tezi). Orta Do?u Teknik ?niversitesi Fen Bilimleri ?niversitesi, Ankara.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:
[matematikte-basarma-gudusu-olcegi-toad.pdf](#)

Matematikte Ba?arma G?d?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak i?erikte yer almamaktad?r. Bu nedenle, maddeler burada sunulamamaktad?r. Maddeler i?in Ta? (2000) taraf?ndan haz?rlanan y?ksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM